

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ ТА НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТИ ІМЕНІ В.Н.КАРАЗІНА

Затверджено

Ректор Харківського національного
університету імені В.Н.Каразіна
д-р соціол.н., академік НАН України
В.С.Бакіров

27 05 2016 р.

Розглянуто і схвалено

Вченою радою Харківського національного
університету імені В.Н.Каразіна

від 27 05 2016 р.

протокол № 6

ОСВІТНЬО-НАУКОВА ПРОГРАМА ПІДГОТОВКИ
ДОКТОРІВ ФІЛОСОФІЇ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 054 Соціологія

Харків-2016

Мета програми

Освітньо-наукова програма (ОНП) є нормативним документом Харківського національного університету імені В.Н.Каразіна, у якому визначається нормативний термін та зміст навчання, встановлюються вимоги до змісту, обсягу й рівня освіти та наукової підготовки аспірантів зі спеціальності 054 Соціологія.

Цей стандарт використовується при:

- розробці та корегуванні відповідних навчальних планів і програм навчальних дисциплін;
- розробці засобів діагностики рівня освітньо-наукової підготовки;
- визначенні змісту навчання як бази для опановування новими спеціальностями, кваліфікаціями;
- визначенні змісту навчання в системі перепідготовки та підвищення кваліфікації.

Метою ОНП підготовки докторів філософії з соціологічних наук є розвиток загальних та фахових компетентностей задля забезпечення підготовки кадрів вищої кваліфікації для здійснення науково-дослідницької діяльності, аналітичної роботи, наукового консультування в сфері бізнесу, державного управління та діяльності недержавних організацій, а також у викладацькій роботі.

Випускники програми будуть також підготовлені до роботи в міжнародних дослідницьких проектах та інституціях, до викладання соціологічних дисциплін на високому сучасному рівні в університетах України та світу.

До основних завдань ОНП підготовки докторів філософії з соціологічних наук належать:

1. Поглиблення теоретичної загально університетської та фахової підготовки.
2. Підвищення рівня професійної та викладацької майстерності випускника аспірантури.
3. Здобуття теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі соціології.
4. Розвиток науково-дослідницьких навичок для здійснення самостійних наукових досліджень.
5. Розвиток навичок написання та оформлення результатів наукових робіт у вигляді тез, статей, аналітичних доповідей, монографій тощо.
6. Поглиблення рівня володіння усною та письмовою науковою мовою для апробації результатів наукових досліджень на міжнародних наукових та науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах.
8. Підвищення рівня професійної підготовки в галузі соціології задля здійснення наукового консультування в сфері бізнесу, державного управління та діяльності недержавних організацій (інституцій).
9. Набуття знань та практичних навичок викладання у вищих навчальних закладах.

Таблиця 1.

Класифікація професій, що відповідає ОНП підготовки докторів філософії за спеціальністю 054 соціологія (фрагмент)

212	Професіонали в галузі соціології
2122.1	Наукові співробітники (соціологія)
2310	Викладачі університету та інших вищих навчальних закладів
2310.2	Інші викладачі університетів та вищих навчальних закладів

Нормативний термін навчання: 4 роки.

Освітньо-наукова програма забезпечує підготовку аспіранта у двох вимірах:

1) *загальному*, 2) *спеціальності*.

Освітньо-наукова програма підготовки в аспірантурі університету відповідно до Національної рамки кваліфікацій забезпечує набуття аспірантом таких груп компетентностей:

1) *загальнонаукові компетентності*, спрямовані на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору;

2) *професійні компетентності*, пов'язані із засвоєнням основних концепцій, розумінням теоретичних і та практичних проблем, історії розвитку та сучасного стану наукових знань з соціології, оволодіння термінологією з досліджуваного наукового напряму;

3) *дослідницькі компетентності*, зокрема застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення наукових досліджень, навчальних занять, управління науковими проектами, реєстрації прав інтелектуальної власності тощо;

4) *мовні компетентності*, достатні для представлення та обговорення своїх наукових результатів рідною та іноземною мовою (англійською або іншою, відповідно до специфіки спеціальності) в усній та письмовій формах, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

Програма складається з двох частин: освітньої та наукової.

Освітня частина програми реалізується на 1 і 2 роках навчання в аспірантурі.

ОСВІТНЯ ЧАСТИНА ПРОГРАМИ

Обсяг освітньої частини програми 40 кредитів ЄКТС

Таблиця 2

Цикл підготовки	Максимальний навчальний час за циклами (академічних годин/кредитів ECTS)
1. НОРМАТИВНІ НАВЧАЛЬНІ ДИСЦИПЛІНИ	
1.1. Цикл загальнонаукових дисциплін	570/19
1.2. Цикл дисциплін зі спеціальності	240/8
2. ДИСЦИПЛІНИ ВІЛЬНОГО ВИБОРУ АСПІРАНТА	
2.1. Цикл загальнонаукових дисциплін	90/3
2.2. Цикл дисциплін зі спеціальності	300/10
Загальна кількість	1200/40

Таблиця 3

Перелік нормативних навчальних дисциплін за циклами підготовки, логічна послідовність їх засвоєння із зазначенням кількості кредитів, загальних і фахових (предметних) компетентностей, що мають бути сформовані, та очікуваних результатів навчання

Назва навчальної дисципліни	Назва блоку (розділу) змістового модулю	Кількість кредитів ECTS	Шифр компетенції	Результати навчання
Цикл загальнонаукових дисциплін				
Англійська мова для аспірантів	Англійська мова (ділового та наукового спілкування)	10	КМ 01 КМ 02 КМ 03	-здатність спілкування іноземною мовою в конкретній професійній/фаховій сфері з урахуванням особливостей використання професійної/фахової лексики; -уміння описати результати дослідження, викласти думку, повідомити про основні положення наукового дослідження; -володіння навичками академічного спілкування іноземною мовою, в тому числі викладу результатів наукового дослідження; -здатність сприймати та обробляти новітню фахову інформацію із наукових джерел іноземною мовою; -лінгвістична, соціолінгвістична, соціокультурна, прагматична та риторична компетентності для

				забезпечення ефективного професійного спілкування іноземною мовою у науковому та академічному середовищі
Філософські засади та методологія наукових досліджень	Філософські основи наукового пізнання Критичне мислення	5	КЗН 01 КЗН 02 КЗН 03 КЗН 04 КЗН 05	<ul style="list-style-type: none"> - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - здатність проведення досліджень на відповідному рівні; - здатність генерувати нові ідеї (креативність); - здатність бути критичним і самокритичним; - здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань); - вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

	Методологія наукових досліджень
Підготовка наукових публікацій та презентація результатів досліджень	Методика наукових досліджень
	Організаційно-правові основи наукової діяльності

КЗН 04
КД 01
КД 02

--здатність створювати академічні тексти;
- здатність до самопрезентації себе як науковця;
- здатність презентувати результати наукової роботи;
-здатність брати участь у складних дискусіях щодо абстрактних, складних та незнайомих досліджень та тем, пов'язаних зі спеціальністю;
- розробляти план роботи над академічними текстами;
- здійснювати пошук необхідної для наукових текстів інформації та готувати наукові публікації
- надавати чіткі, деталізовані, добре структуровані описи та презентації по складних дослідженнях та професійно-орієнтованих темах, інтегруючи підтеми та розвиваючи конкретні позиції;
- писати переконливі листи адресатам
- брати участь у складних дискусіях щодо абстрактних, складних та незнайомих досліджень та тем, пов'язаних зі спеціальністю;
- висловлювати власну думку у ясних, чітко структурованих

				текстах, пов'язаних з академічною та професійною сферою, висловлювати та підтримувати певну точку зору з наданням аргументації та прикладів
Цикл дисциплін зі спеціальності				
Соціологія XXI століття	Новітні соціологічні теорії	4	КП 01-10	<p>-категоризувати концепцію як належну до тієї або іншої парадигми;</p> <ul style="list-style-type: none"> - відшукувати зв'язки між концепціями та теоріями; - аналізувати консистентність та змістовність концепції, її понятійно-категоріального апарату та ідей; - ре- та деконструювати концептуальну логіку будь-якої сучасної концепції; - будувати методологічні та емпіричні надбудови на фундаменті сучасних соціологічних теорій; - використовувати напрацювання найсучасніших

				<p>соціологічних теорій у своїх наукових дослідженнях;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність структурувати інформацію на основі базових концепцій соціального пізнання; - на основі знань щодо суспільства та його структури встановлювати взаємозв'язки між елементами соціальних систем;
<p>Методологія та методи соціологічного дослідження</p>	<p>Методологія емпіричної соціології</p> <p>Методологія вимірювання соціальних процесів</p> <p>Основні технології аналізу даних в рамках якісного підходу</p> <p>Сучасні методики соціологічних досліджень</p>	4	КП 05-10	<ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати основні концепції та категорії соціологічного знання для емпіричного дослідження соціальних проблем суспільства; - здатність самостійно реалізовувати соціологічне дослідження з використанням як офлайн, так і онлайн інструментів для вирішення теоретичних та прикладних соціальних проблем; - здатність обробляти та аналізувати кількісні та якісні дані, зібрані за допомогою офлайн та онлайн інструментів; - здатність використовувати сучасні соціологічні методи дослідження, інформаційні та соціальні технології для оцінки,

				<p>аналізу стану суспільства та виявлення тенденцій його розвитку;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність здійснювати он-лайн дослідження з використанням різноманітних засобів; - здатність дотримуватись усіх правил та норм щодо підготовки та проведення соціологічної діяльності; - здатність обґрунтовувати вибір якісної чи кількісної стратегії дослідження при вирішенні дослідницьких завдань; - здатність використовувати у науково-дослідній діяльності норми професійної етики; - провадити адаптацію соціологічних інструментів до умов конкретного соціального об'єкту; - провадити аналіз соціальної ситуації з використанням новітніх соціологічних даних; - виявляти проблемні зони в системах та підсистемах життєдіяльності суспільства - використовувати сучасні методики соціологічних
--	--	--	--	--

--	--

Декан соціологічного факультету

			<p>досліджень для вирішення власних наукових завдань;</p> <ul style="list-style-type: none"> - обґрунтовувати вибір якісної чи кількісної стратегії дослідження при вирішенні дослідницьких завдань; - здійснювати он-лайн дослідження з використанням різноманітних засобів; - давати оцінку можливостям щодо якісного проведення соціологічного дослідження; - здійснювати експертизу проведених соціологічних досліджень;
--	--	--	--

О. С. Мурадян

Таблиця 4

Перелік навчальних дисциплін і практик за вибором аспіранта за циклами підготовки, їх логічна послідовність засвоєння із зазначенням кількості кредитів, загальних і фахових (предметних) компетентностей, що мають бути сформовані, та очікуваних результатів навчання

Назва навчальної дисципліни	Назва блоку (розділу) змістового модулю	Кількість кредитів ECTS	Шифр компетенції	Уміння
Цикл загальнонаукових дисциплін				
Психологія та педагогіка вищої школи	Сучасні соціально-психологічні та педагогічні технології	3	K3H 05	<ul style="list-style-type: none"> - визначати можливості створення, застосування і впровадження сучасних соціально-педагогічних технологій; - обґрунтовано обирати та ефективно використовувати сучасні освітні технології, методи та засоби навчання; - розробляти методичне забезпечення навчальної дисципліни з урахуванням світового досвіду та нормативних вимог вітчизняної освіти; - адаптувати та узагальнювати результати досліджень для

				<p>досягнення цілей викладання соціологічних дисциплін у ВНЗ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - використовувати технічні засоби та сучасне програмне забезпечення для створення сучасних дидактичних засобів навчання
Цикл дисциплін зі спеціальності				
Соціальні комунікації у сучасному світі	<p>Концептуальні основи теорії комунікації. Сучасні форми соціальних комунікацій.</p> <p>Масові комунікації в сучасному світі.</p> <p>Ефективність соціальних комунікацій.</p>	3	КП 01-11	<ul style="list-style-type: none"> -застосовувати теорії та методи комунікації для вирішення різноманітних дослідницьких проблем; -ефективно комунікувати в різних комунікативних просторах; -оптимізувати реальні комунікативні процеси; -аналізувати діяльність системи масових комунікацій, виокремлювати в ній основні змістовні та функціональні складові; -давати експертні оцінки масовим комунікаціям сучасної України; -орієнтуватися у проблематиці громадського мовлення; -вимірювати та оцінювати ефективність соціальних комунікацій (наукових, організаційних, маркетингових,

				<p>рекламних, політичних комунікацій);</p> <ul style="list-style-type: none"> - організовувати соціальну комунікацію на різних рівнях - зберігати толерацію та коректно захищати свою позицію; - розробляти алгоритми наукової аргументації, ведення дискусій; - висловлювати власну думку у ясних, чітко структурованих текстах, пов'язаних з академічною та професійною сферою, висловлювати та підтримувати певну точку зору з наданням аргументації та прикладів; - дотримуватись етики ділового спілкування в роботі з колегами, студентами, респондентами в процесі професійної діяльності
Теоретико-методологічні засади дисертаційного дослідження з соціології	Теорія і методологія дисертаційного дослідження	3	КП 01-11 КД 01-09	<ul style="list-style-type: none"> - здатність проектувати та здійснювати комплексні дослідження на основі цілісного наукового світогляду - здатність до розробки рекомендацій та пропозицій

--	--

		<p>щодо вирішення певних соціальних проблем;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність критично мислити здатність визначати та здійснювати соціологічний аналіз актуальних проблем функціонування суспільства -здатність розробляти нові методики дослідження, застосовуючи їх до власних наукових досліджень зі збереженням авторських прав -здатність використовувати в дослідницьких практиках знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій -готовність розуміти та розв'язувати теоретичні та практичні проблеми у галузі соціології -здатність використовувати сучасні соціологічні методи дослідження, інформаційні та соціальні технології для оцінки, аналізу стану суспільства та виявлення тенденцій його розвитку; - визначати назрілі проблеми розвитку суспільства, давати
--	--	--

				<p>їм оцінку та прогнозувати можливі шляхи вирішення;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснювати аналіз та надавати рекомендації щодо розвитку соціальних процесів, що протікають на мікро- мезо- та макrorівні соціальної взаємодії - здатність забезпечувати якість соціологічної діяльності; - здійснювати стратегічне та тактичне планування власної наукової роботи; - застосовувати методи проектної діяльності для досягнення власних дослідницьких цілей; - обирати ефективні технології та інструменти проектної діяльності для вирішення завдань науково-дослідної роботи; - відтворювати основні процеси проектної діяльності у власних наукових пошуках
Сучасне українське суспільство: соціологічний аналіз	Методологічні засади дослідження сучасного українського суспільства	4	КП 01-11 КД 01-06	<ul style="list-style-type: none"> - аналізувати соціальну структуру українського суспільства, його окремі соціальні групи, різні сфери

	Теоретико-прикладні аспекти дослідження сучасного українського суспільства			<p>його життєдіяльності;</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати та оцінювати соціальні явища і процеси, що відбуваються в українському суспільстві, за допомогою категоріально-понятійного апарату соціології, в контексті конкретних теоретико-методологічних підходів; - здійснювати критичний аналіз теоретико-методологічних підходів до вивчення українського суспільства; - визначати програмові засади дослідження, конструювати програму дослідження; - проводити вторинний аналіз результатів соціологічних досліджень; - обґрунтовувати власну теоретико-методологічну позицію у контексті вивчення актуальних проблем українського суспільства. - застосовувати одержані знання для написання дисертаційної роботи.
Європейські студії		4	КП 01-11	<ul style="list-style-type: none"> - здатність моделювати соціополітичні процеси, - здатність інтегрувати досягнення різних дисциплін у межах міждисциплінарного

				<p>підходу;</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати політичні, економічні, соціальні та інші процеси, що відбуваються в Європейському Союзі; - знаходити відповідь на дискусійні питання щодо тих чи інших аспектів функціонування політик Європейського Союзу, спираючись на знання про історичну динаміку, інституційний дизайн та зовнішньо – та внутрішньо політичні наміри держав, які його утворюють; - застосовувати основні поняття та категорії міждисциплінарного підходу до аналізу соціокультурних процесів європейської інтеграції; - аналізувати соціокультурні процеси європейської інтеграції на макро-, мезо- та мікрорівні; - вміти розробляти програму соціологічного дослідження процесів євроінтеграції та різних аспектів функціонування ЄС.
Українські революції у порівняльній перспективі	<p>Соціологічний аналіз революцій</p> <p>Порівняльні дослідження</p>	3	КП 01.-11	<ul style="list-style-type: none"> - володіти соціологічними методами дослідження соціальних змін; - навичками оцінки та аналізу

	революційних подій
--	--------------------

Декан соціологічного факультету

			<p>революцій;</p> <ul style="list-style-type: none"> - навичками виявлення протестних форм соціальної поведінки; - навичками використання інформаційних технологій для аналізу та діагностики революційних процесів; - володіти інформацією щодо результатів вітчизняних та закордонних міжнародних досліджень, впровадження яких призвело до позитивних соціальних ефектів.
--	--	--	---

О. С. Мурадян

Основні результати навчання та науково-дослідницької діяльності аспірантів мають бути представлені такими складовими:

1. Прослуховування навчальних дисциплін обсягом 40 кредитів.
2. Складання заліків та екзаменів відповідно до навчального плану теоретичної підготовки.
3. Проходження та успішний захист асистентської педагогічної практики.
4. Підготовка дисертаційної роботи, яка рекомендована кафедрою до захисту на спеціалізованій вченій раді університету.
5. Публікація за темою дисертації не менше 5-ти статей у фахових виданнях, з яких не менше як 1 стаття має бути опублікована у виданнях, які входять до міжнародних наукометричних баз даних.
6. Апробація результатів дисертаційної роботи шляхом участі в роботі не менше 3-х вітчизняних та міжнародних конференцій.
7. Впровадження результатів науково-дослідницької роботи у практичну діяльність – не менше одного підтвердження про впровадження.

Викладання та навчання в рамках освітньої частини програми передбачає: - впровадження активних, інноваційних методів навчання, що забезпечують особистісно-зорієнтований підхід і розвиток творчого мислення у аспірантів; - консультування аспірантів з боку науково-педагогічних та наукових працівників університету і науково-дослідних лабораторій; - використання сучасних інформаційних технологій; - забезпечення практичної складової освітньої частини програми.

Засоби діагностики та контролю

Поточний контроль знань аспірантів проводиться в усній формі (опитування за результатами опрацьованого матеріалу). Підсумковий контроль знань у вигляді екзамену/заліку проводиться в усній або письмовій формі з подальшою усною співбесідою. Можливо використання тестового контролю.

Підсумковий контроль успішності навчання аспіранта проводиться у формі:

- екзамену – за результатами вивчення таких обов'язкових дисциплін освітньої програми, як філософія та іноземна мова за професійним спрямуванням; а також за дисциплінами професійного спрямування («Соціологія ХХІ століття», «Методологія та методи соціологічного дослідження») та за однією з дисциплін спеціалізації аспіранта, передбачених його індивідуальним планом.

- залік – за результатами вивчення всіх інших дисциплін, передбачених навчальним планом.

Таблиця 5

Результати навчання (компетенції), якими повинен оволодіти здобувач освітньо-наукового рівня «Доктор філософії», та система умінь, що їх відображає

Компетенція щодо вирішення проблем та задач соціальної діяльності, інструментальних, загальнонаукових	Шифр компетенції	Зміст умінь	Шифр умінь
---	------------------	-------------	------------

задач			
Загальнонаукові компетенції (КЗН)			
Готовність і здатність системно мислити	КЗН 01	<ul style="list-style-type: none"> - здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; - здатність проведення досліджень на відповідному рівні; - здатність генерувати нові ідеї (креативність); - здатність бути критичним і самокритичним; - здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань); - вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. - використовувати принципи системного підходу (зокрема, багатомірності, ієрархічності, взаємодетермінації, динамічності тощо) для розуміння суспільства; - за допомогою формальних логічних процедур аналізувати наявну інформацію на її відповідність умовам необхідності та достатності для забезпечення ефективної діяльності; 	<p>КЗН 01.01</p> <p>КЗН 01.02</p> <p>КЗН 01.03</p> <p>КЗН 01.04</p>
Здатність критично мислити	КЗН 02	<ul style="list-style-type: none"> - за допомогою формальних логічних процедур проводити аналіз наявної інформації на її відповідність вимогам внутрішньої несуперечливості; - здійснювати критичний аналіз та оцінку сучасних наукових досягнень; - працювати з різними вербальними та медіа текстами, провадити їх критичний аналіз; 	<p>КЗН 02.01</p> <p>КЗН 02.02</p> <p>КЗН 02.03</p>
Здатність використовувати власний сформований	КЗН 03	<ul style="list-style-type: none"> - використовувати категорії та положення філософії для аналізу та оцінки різноманітних фактів та явищ; 	КЗН 03.01

світогляд у дослідницькій діяльності		<ul style="list-style-type: none"> - здійснювати творчий пошук форм, методів та засобів пізнання соціальної дійсності; - на основі аналізу та оцінки соціальної інформації розширювати власну наукову ерудицію; - структурувати інформацію на основі базових концепцій соціального пізнання 	<p>КЗН 03.02</p> <p>КЗН 03.03</p> <p>КЗН 03.04</p>
Здатність аналізувати соціально-значущі проблеми та процеси у сучасному суспільстві, узагальнювати сприйняту інформацію та приймати обґрунтовані рішення	КЗН 04	<ul style="list-style-type: none"> - формувати власну соціологічну позицію щодо подій та явищ суспільного життя на основі ціннісного ставлення до історичного минулого та наукового підходу до проблем сучасного розвитку; - визначати цілі та структуру власної діяльності з урахуванням суспільних, державних і організаційних інтересів; - оцінювати результати власної діяльності стосовно досягнення окремих та загальних цілей діяльності 	<p>КЗН 04.01</p> <p>КЗН 04.02</p> <p>КЗН 04.03</p>
Здатність використовувати сучасні соціально-психологічні та соціально-педагогічні технології у роботі у сфері освіти	КЗН 05	<ul style="list-style-type: none"> - визначати можливості створення, застосування і впровадження сучасних соціально-педагогічних технологій; - обґрунтовано обирати та ефективно використовувати сучасні освітні технології, методи та засоби навчання; - розробляти методичне забезпечення навчальної дисципліни з урахуванням світового досвіду та нормативних вимог вітчизняної освіти; - адаптувати та узагальнювати результати досліджень для досягнення цілей викладання соціологічних дисциплін у ВНЗ; - використовувати технічні засоби та сучасне програмне забезпечення для створення 	<p>КЗН 05.01</p> <p>КЗН 05.02</p>

		сучасних дидактичних засобів навчання	
Професійні (КП)			
Здатність використовувати основні концепції та категорії соціологічного знання для дослідження суспільства	КП 01	<ul style="list-style-type: none"> - оперувати соціологічними концепціями для аналізу соціальних процесів в умовах глобалізації; - використовувати термінологію за сферою спеціалізації при реалізації дослідницьких завдань; - провадити адаптацію соціологічних інструментів до умов конкретного соціального об'єкту 	КП 01.01 КП 01.02 КП 01.03
Готовність розуміти та розв'язувати теоретичні та практичні проблеми у галузі соціології	КП 02	<ul style="list-style-type: none"> - розуміти суть і соціальну значущість, основні задачі соціолога за умов сучасного суспільства; - застосовувати процедури аналізу та синтезу для розв'язання проблем у галузі соціології; - враховувати зміни, що відбуваються в суспільстві; - використовувати новітні соціологічні концепції для аналізу проблем в галузі соціології 	КП 02.01 КП 02.02 КП 02.03 КП 02.04
Здатність використовувати сучасні соціологічні методи дослідження, інформаційні та соціальні технології для оцінки, аналізу стану суспільства та виявлення тенденцій його розвитку	КП 03	<ul style="list-style-type: none"> - визначати назрілі проблеми розвитку суспільства, давати їм оцінку та прогнозувати можливі шляхи вирішення; - провадити аналіз соціальної ситуації з використанням новітніх соціологічних даних; - здійснювати вибір соціальних та інформаційних технологій для ефективного аналізу та діагностики суспільних процесів; - виявляти проблемні зони в системах та підсистемах життєдіяльності суспільства 	КП 03.01 КП 03.02 КП 03.03 КП 03.04
Здатність використовувати	КП 04	- здійснювати аналіз та надавати рекомендації щодо розвитку	КП 04.01

результати теоретичних та емпіричних досліджень в консультативній діяльності		соціальних процесів, що протікають на мікро- мезо- та макrorівні соціальної взаємодії; - співставляти власні інтереси та цілі діяльності з інтересами розвитку суспільства, держави та організаційних структур; - застосовувати соціологічні методи для діагностики і соціальних проблем управління; - застосовувати методи соціологічного аналізу проблем, що виникають в процесі управління; - аналізувати соціальні аспекти управлінської діяльності; - обґрунтовувати вибір технологій управління персоналом в сучасних організаціях	<p>КП 04.02</p> <p>КП 04.03</p> <p>КП 04.04</p> <p>КП 04.05</p> <p>КП 04.06</p>
Здатність використовувати результати теоретичних та емпіричних досліджень в освіті	КП 05	<ul style="list-style-type: none"> - визначати протиріччя, що існують в сучасній освіті, та можливі шляхи їх розв'язання; - визначати можливості створення, застосування і впровадження сучасних соціально-педагогічних технологій; - проектувати освітній простір сучасного навчального закладу/його підрозділу; - організовувати освітню комунікацію на різних рівнях 	<p>КП 05.01</p> <p>КП 05.02</p> <p>КП 05.03</p> <p>КП 05.04</p>
Здатність планувати, здійснювати та оцінювати навчальний процес з урахуванням специфіки освітнього середовища	КП 06	<ul style="list-style-type: none"> - обґрунтовано обирати та ефективно використовувати сучасні освітні технології, методи та засоби навчання; - розробляти методичне забезпечення навчальної дисципліни з урахуванням світового досвіду та нормативних вимог вітчизняної освіти; - адаптувати та узагальнювати результати досліджень для досягнення цілей викладання соціологічних дисциплін у ВНЗ; - враховувати стан та настрої 	<p>КП 06.01</p> <p>КП 06.02</p> <p>КП 06.03</p> <p>КП 06.04</p>

		<p>колег, студентів, рівень психологічної напруги в колективі;</p> <ul style="list-style-type: none"> - розглядати та організовувати власну викладацьку діяльність як складову освітньої діяльності колективу; - використовувати технічні засоби та сучасне програмне забезпечення для створення сучасних дидактичних засобів навчання 	<p>КП 06.05</p> <p>КП 06.06</p>
Здатність забезпечувати якість соціологічної діяльності	КП 07	<ul style="list-style-type: none"> - давати оцінку можливостям щодо якісного проведення соціологічного дослідження; - здійснювати експертизу проведених соціологічних досліджень; - дотримуватись усіх правил та норм щодо підготовки та проведення соціологічної діяльності 	<p>КП 07.01</p> <p>КП 07.02</p> <p>КП 07.03</p>
<p>Здатність обговорювати професійні проблеми, відстоювати свою точку зору, пояснювати сутність явищ, подій, процесів, робити висновки, давати аргументовані відповіді</p> <p>Здатність використовувати у науково-дослідній діяльності норми професійної етики</p>	КП 08	<ul style="list-style-type: none"> - дотримуватись етики ділового спілкування в роботі з колегами, студентами, респондентами в процесі професійної діяльності; - керуватись положеннями Конституції України та Статуту соціологічної Асоціації України; - користуватися нормами права та наукового співтовариства щодо авторських прав результатів наукових досліджень 	<p>КП 08.01</p> <p>КП 08.02</p> <p>КП 08.03</p>
<p>Здатність до роботи з сучасними інформаційними ресурсами</p> <p>При проведенні соціологічних</p>	КП 09	<ul style="list-style-type: none"> - здатність використовувати основні концепції та категорії соціологічного знання для емпіричного дослідження соціальних проблем - здатність самостійно 	<p>КП 09.01</p> <p>КП 09.02</p>

досліджень		<p>реалізовувати соціологічне дослідження з використанням як офлайн, так і онлайн інструментів для вирішення теоретичних та прикладних соціальних проблем;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здатність обробляти та аналізувати кількісні та якісні дані, зібрані за допомогою офлайн та онлайн інструментів; - здатність використовувати сучасні соціологічні методи дослідження, інформаційні та соціальні технології для оцінки, аналізу стану суспільства та виявлення тенденцій його розвитку; - здатність здійснювати он-лайн дослідження з використанням різноманітних засобів; - здатність обґрунтовувати вибір якісної чи кількісної стратегії дослідження при вирішенні дослідницьких завдань; - здатність використовувати у науково-дослідній діяльності норми професійної етики; - провадити адаптацію соціологічних інструментів до умов конкретного соціального об'єкту; - провадити аналіз соціальної ситуації з використанням новітніх соціологічних даних; - виявляти проблемні зони в системах та підсистемах життєдіяльності суспільства 	
Здатність до експертної діяльності	КП 10	<ul style="list-style-type: none"> - давати оцінку можливостям щодо якісного проведення соціологічного дослідження; - здійснювати експертизу проведених соціологічних досліджень; - здатність дотримуватись усіх правил та норм щодо підготовки та проведення соціологічної діяльності; 	<p>КП 10.01 КП 10.02 КП 10.03</p>

Здатність до роботи з новітніми методами соціологічного дослідження	КП 11	<ul style="list-style-type: none"> -використовувати сучасні методики соціологічних досліджень для вирішення власних наукових завдань; - обґрунтовувати вибір якісної чи кількісної стратегії дослідження при вирішенні дослідницьких завдань; - здійснювати он-лайн дослідження з використанням різноманітних засобів; 	КП 11.01 КП 11.02 КП 11.03
Дослідницькі компетенції (КД)			
Здатність проектувати та здійснювати комплексні дослідження на основі цілісного наукового світогляду	КД 01	<ul style="list-style-type: none"> - розробляти та проводити власне наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та практичне значення; - формулювати проблему та її обґрунтування; - здійснювати стратегічне та тактичне планування власної наукової роботи; - продуктивно обирати та використовувати методи наукового дослідження; - здійснювати пошук фінансування наукових досліджень; - обробляти соціологічну інформацію та узагальнювати її 	КД 01.01 КД 01.02 КД 01.03 КД 01.04 КД 01.05 КД 01.06
Здатність розробляти нові методики дослідження, застосовуючи їх до власних наукових досліджень зі збереженням авторських прав	КД 02	<ul style="list-style-type: none"> - обґрунтовувати необхідність розробки нових методик досліджень у соціології; - розробляти нові методики досліджень у соціології; - використовувати нові методики у власних дослідженнях; - використовувати сучасні методики соціологічних досліджень для вирішення власних наукових завдань; - обґрунтовувати вибір якісної чи кількісної стратегії дослідження при вирішенні дослідницьких 	КД 02.01 КД 02.02 КД 02.03 КД 02.04 КД 02.05

		завдань; - захищати права інтелектуальної власності на результати власних наукових досліджень	КД 02.06
Здатність використовувати в дослідницьких практиках знання в галузі інформатики й сучасних інформаційних технологій	КД 03	- використовувати обчислювальну техніку та сучасне програмне забезпечення для збору, обробки та накопичення соціологічної інформації;	КД 03.01
		- створювати та оновлювати соціологічні бази даних;	КД 03.02
		- використовувати Інтернет ресурси та працювати з наукометричними базами;	КД 03.03
		- здійснювати он-лайн дослідження з використанням різноманітних засобів	КД 03.04
Здатність здійснювати проектну діяльність	КД 04	- застосовувати методи проектної діяльності для досягнення власних дослідницьких цілей;	КД 04.01
		- обирати ефективні технології та інструменти проектної діяльності для вирішення завдань науково-дослідної роботи;	КД 04.02
		- відтворювати основні процеси проектної діяльності у власних наукових пошуках	КД 04.03
Мовні компетенції (КМ)			
Готовність використовувати сучасні методи та технології наукової комунікації рідною та іноземною (англійською) мовами	КМ 01	- здатність спілкування іноземною мовою в конкретній професійній/фаховій сфері з урахуванням особливостей використання професійної/фахової лексики;	КМ 01.01
		- уміння описати результати дослідження, викласти думку, повідомити про основні положення наукового дослідження;	КМ 01.02
		- володіння навичками академічного спілкування іноземною мовою, в тому числі викладу результатів наукового дослідження;	КМ 01.03

		-здатність сприймати та обробляти новітню фахову інформацію із наукових джерел іноземною мовою;	КМ 01.04
		-лінгвістична, соціолінгвістична, соціокультурна, прагматична та риторична компетентності для забезпечення ефективного професійного спілкування іноземною мовою у науковому та академічному середовищі	КМ 01.05
		- розпізнавати широкий набір професійної термінології при використанні реферованих джерел;	КМ 01.06
		- надавати чіткі, деталізовані, добре структуровані описи та презентації по складних дослідженнях та професійно-орієнтованих темах, інтегруючи підтеми та розвиваючи конкретні позиції;	КМ 01.07
		- використовувати рідну/іноземну мову для вирішення соціально-комунікативних завдань у різних формах професійної та наукової діяльності	КМ 01.08
			КМ 01.09
			КМ 01.10
Здатність усно та письмово представляти та дискутувати результати власних наукових досліджень рідною та іноземною (англійською) мовою	КМ 02	- брати участь у складних дискусіях щодо абстрактних, складних та незнайомих досліджень та тем, пов'язаних зі спеціальністю;	КМ 02.01
		- зберігати толерацію та коректно захищати свою позицію;	КМ 02.02
		- розробляти алгоритми наукової аргументації, ведення дискусій;	КМ 02.03
		- висловлювати власну думку у ясних, чітко структурованих текстах, пов'язаних з академічною та професійною сферою, висловлювати та підтримувати певну точку зору з наданням аргументації та прикладів	КМ 02.04
Здатність	КМ 03	- використовувати розширений	КМ 03.01

здійснювати міжкультурну наукову комунікацію в умовах глобалізації		<p>обсяг продуктивного та рецептивного лексико-граматичного матеріалу, який обслуговує відповідні професійні сфери усної й письмової комунікації;</p> <ul style="list-style-type: none"> - здійснювати ефективну комунікацію у спілкуванні з зарубіжними партнерами; - враховувати соціокультурні особливості комунікантів. 	<p>KM 03.02</p> <p>KM 03.03</p>
--	--	---	---

Декан соціологічного факультету

О.С. Мурадян

НАУКОВА СКЛАДОВА ПРОГРАМИ

Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає здійснення власних наукових досліджень під керівництвом одного або двох наукових керівників з відповідним оформленням одержаних результатів у вигляді дисертації. Вона включає власне науково-дослідницьку роботу в лабораторії, бібліотеці, архівах тощо, підготовку до публічного захисту докторської дисертації, тематика якої визначена випусковою кафедрою, написання та публікацію статей і апробацію результатів за напрямом дисертаційного дослідження, відповідно до чинних вимог, затверджених МОН України.

Передбачається активна участь аспірантів у виконанні бюджетних, госпдоговірних та ініціативних науково-дослідних робіт (тем).

Ця складова програми оформляється у вигляді індивідуального плану наукової роботи аспіранта і є частиною цілісної освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії.

Програмні результати наукової роботи

У ході виконання наукової складової програми очікується підготовка та захист аспірантом дисертації, підготовка та публікація наукових статей (кількість яких передбачена відповідними нормативно-правовими актами), тез доповідей, участь у наукових конференціях, семінарах, форумах, а також впровадження результатів дослідження у виробництво та навчальний процес.

Виконання наукової частини програми передбачає:

- тісну співпрацю аспірантів зі своїми науковими керівниками;
- інтеграцію аспіранта у науково-дослідні проекти кафедри та наукових лабораторій університету за комплексною проблематикою, пов'язаною з освітніми процесами, проблемами управління в сучасному суспільстві;
- інформаційну підтримку щодо участі аспірантів у конкурсах на одержання наукових стипендій, премій, грантів (у тому числі у міжнародних);
- розробку та проведення власного дослідження за тематикою дисертації;
- апробацію результатів дослідження на семінарах, конференціях, симпозіумах тощо.

Засоби діагностики та контролю

Оцінювання наукової діяльності аспірантів здійснюється на основі кількісних та якісних показників, що характеризують підготовку наукових праць, участь у конференціях, підготовку окремих частин дисертації відповідно до затвердженого індивідуального плану наукової роботи аспіранта. Контроль за виконанням індивідуального плану роботи аспіранта здійснює випускова кафедра шляхом проміжних звітів та атестації. Метою проміжних звітів є контроль за виконанням індивідуального плану аспіранта за всіма складовими навчального плану 2 рази на рік. Атестація аспірантів проводиться раз на рік. Під час атестації аспіранта враховується виконання програмних вимог як освітньої, так і наукової складових

освітньо-наукової програми підготовки докторів філософії. Аспіранти, які успішно пройшли щорічну атестацію, переводяться на наступний рік навчання. Аспіранти, які не пройшли атестацію, підлягають відрахуванню. Підсумки атестації затверджуються на засіданні кафедр та вченій раді університету з рекомендацією продовження (або припинення) навчання в аспірантурі.

Результатом навчання в аспірантурі є публічний захист дисертації та присудження йому наукового ступеня доктора філософії зі спеціальності 054 Соціологія.

Декан соціологічного факультету

О. С. Мурадян